Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Sammelhandschrift - Cod. Aug. perg. 136

[S.l.], [1. Drittel des 9. Jh.]

Venantius Fortunatus, De sancto Medardo episcopo

urn:nbn:de:bsz:31-544

Visual Library

XV resolutu oris conpage laudabat. Protinus scilic& saepe palam tri
umphante mysterio. quos iniqua ferrei ponderis retenta cula gres
sibus Negatis adstrinxerant. & ad templi oraculum summus accessus
ueniendi prest&it facultatē. & robustā m&alli naturā superans
uasta conpedum uincla confringit. Multis igitur p̄miscui sexus quos
membrorum debilitas miseranda contraxerat. usibus restitutis
XVI uirtus medica indiscrete soluebat; Crebrius &iam oculorum
captus lumine purgatis tenenbris. presidium contemplationis
indulsit. Et reddē uiuē lucis conpendia. desertis habitaculis re
staurauit. Multa quoq; & innumera uirtutū suarū insignia quae
dieb; singulis ex ore concrescunt relatio nr̄a p̄terit ut n& later&
silentio magnitudo operis. Nec diei consumer& spatium tanta p
lixitas dictionis; Cuius ergo piā maiestatem fusis indesinenter
p̄cibus exoremus. ut clementissimi theudoberti regis nr̄i felicitatē
crebris successib; dilatatā. & in &ternis gentib; iusto dominandi
iure p aul extensa p sua pi&ate longeue. Et clementissimi sigy
berti quondam regis sempiternā requiē presta redign&ur. qua
tenus qui templi eius spatia deuotus extendens ad &celsa fastigii
tegmina sumptuoso decore produxit. eodem intercedente seruato
culmine regis. deadematis petendatur exceptra regie potesta
tis. Ac p inde medillā populis. pacemq; tribuat uniusis; Con
ferat &iam p delictorū indulgentiā cunctis generale p̄sidiū
qui speciale sollemnitatis suę mundo prestiti tormitū. cui ē honor &
gloria laus & imperiū p cuncta scla sclorum am̄; Fortunatus prbr
conposuit ac uita uel actus sci medardi epi. Patr&;

Inter cristicolas quos actio uexit in astris. Pars tibi p meritis magna medarde
Qui sic uixisti terrenus hospes in urbis. ut caelos patriae redderes esse tuam;
Exiliū tibi mundus erat caenosa cauerna. Et modo te gaud& caue manente p plis;
Exutus tenebris uestitus tegmine lucis. Post obitū frueris liberiore diem;
De tellore situs factus possessor olimpi. Et matrē linquens cū patre l&a tenens;
Humani uictor uitii sup astra triū phis. Atq; cremans carnē dans animi requiē;
Te inter mundanos uepres gradiente fatemur. calcatis spinis promeruisse rosas;
Florere f&tus ager suaues tibi fund& odores. Balsamū tur nectar repl& que paradisus hab&;
Cuita p angustū figens uestigia callem. Sic dedit arta tibi semita lucis iter;

Lata uoluptati uia quae sub mergit auerno. Dulcia carne salens mortis amara parat;
Hoc numquam socrates fl&isti tramite gressus. N& potuere tibi praua teneri pedes;
Durum iter ad laudes grauior uia ducit in alta. Quod labor est patior gloria maior erit;
Quae prius incipiam sacri miracula facti. Cuiqui quod fatias omnia prima nitent;
Cum fuit ad superos humano in corpore uictum. Ex oculis fugiens lux tibi cordis erat:
Sic&cus uenit rapuit palpando salutem in mediis tenebris fulsit apta dies; Qui uoluit
furti causas pen&rare latentes. Te religante redit te resecante fugit
Fur sine perf&cto deceptus inani. Omnia restituens crimina fraudis hab&;
Nam simel ut molles carpserunt palmitis uuas. Non ualuere gradus inde referre foras:
N& potuit raptor pedibus subducere praedam. Rabtori abduxit sed sua preda pedes
Ergo fuit laqueis coepit miser esse ligatus. Uenerat ut caper& captus at ipse fuit;
N& tetigit mustum sed iniqua mente rotatur. Antequam biber& aebriatur baiac&;
Incipit seruare magis quam ferre racemos. Et datus est custos qui uenit esse rapax;
Don& sancte tuis uerbis iussisses abire. Ut furtum impler& ductus ab hoste redit;
Quem an& h&animi pi&as scissime presul. Tedere tum auxilio qui facis ire tuo:
Tintinnum rapit alter in obsingis in pubis ille. qui iuuencorum colla teneri sol&;
Abscondit que sinu sonu praecludit hyatum. Et ten& ipse manum nominis fest& opus;
Teuemente sacer causas patefacit aptas. Tinnitu incipiens iam quasi furta loqui;
Nihil ual& abscondi nihil claudi. nihil uetere eri. facundo strepitu·
prodidit omne malum; ·sonum
Pandebat propriam ueluti sub iudice causam. Nil desfure timens liberiore
Aedificat adcusat conuincit acerbat. Te presente tamen non lic& esse reum;
Absoluisse furem sollicite pi&atis amore. addens & montuus autus ne intr& iter;
Incipiens quaerolam secum portare rapinam. ne uacua tristis spe remear& inops;
Hinc tamen ut potero cum raptus ab urbe fuisses. Quae dederis populis signa uerenda loquar;
Cum pia contemplatum ueherent membra fer&ro. Substratus meruit caecus habere diem;
Anxius ille sacra lumen suscepit ab umbra. & tua mors illi lucis origo fuit;
Dumque sepulcra darent gemuli redire sepulta. Stupor ille tuos hunc uigilare facit;
Cum fugis a mundo datur illi lumine mundus. Te linquente die hunc fugiunt tenebrae;
Antiqui uultus lucem stupere modernam. Et uideri fabricae primus fenestra uenit;
Conpedibus ualidis alter manicas que ligatus. Mox tetigit templum ferrea uincla cadunt
Tam graue fragmentum dolor est tenere poenam. Pondera tot miseros sustinuisse pedes;
Si longa forent elefantum soluere possunt. N& poterat rigidus ipse mouere gradus:
non minus est illi quae subitente puella. Litoribus libicas anchora fracta uic&;

Poena quidē grauior cecidit creſcente triūpho. Uincere ſęua gloria maior erat;
Non habuit tantum cla pati miſer ille legatus. Sed tuaq; uirtus plus mereret ur opus;
Cū ſole darentur nī ſic ſtupuere catene. Ceu tinnierunt concrepuere forę;
Que fuit illa prius nimium male uincta catenis. Jā ubi qui ſoluis libera d&xtra fau&;
Lignea uincla gerens alter confugit ad aulā; Que ſimili merito ſciſſa repente cadunt
N& mora uix tetigit ſacrati limin̄ templi. Fit tonitruis caeli arma ferendo tibi
Grandia diuerſ ceciderunt pondera ligni. Et qui geſſit onus corruit ipſe ſimul;
Expauit ſubito de libertate recepta. Atque magis timuit quando ſolutus erat;
Quę ratio fuerit credidit quur ꝓnus inaruis. Gaudia magn̄ quidē ſepe timere ſolent;
Dū ſtup& unde ſalus laceris ē reddita plantis. Admirante animo membra ſoluta fluunt
Inde u&us mulier pariter naſcente periclo. Uulnere naturę mortua mēbra tulit
Incluſus digitus morbo numerante tenebat. N& poterat ducta police fila dare;
Seducta nam quidem ſed non ſua d&xtra pependit. Corpore iunctus ſuo res aliena fuit.
tempore ſed tardo ē cū iam ſpſ fracta tac&. Ante tuū tumulū uiuificat̄ minus;
Sic inopinatū cōmendat gratia uotum. Diſperata ſalus dultior eſſe ſol&
Mobilis ergo uenit digitis torpentib; uſus. Et diſpenſatus fluxit in ungue uigor;
Arida neruorū ſeſe iunctura tetendit. Annoque ſuū uen̄ ſoluta locum;
Apta miniſteriis incipit palma moueri. Seruitiū diſcens libera d&xtra fuſis;
N& tantū ꝓfugis pi&as tua reddidit artus. Reddedit & uictū penſa trahente manu;
Eripuiſti aliam ſimili de peſte puella: Membra quę reſtituens plus animū tribues;
Diſponſata uiro mortali lege iacebat; Nunc talamus Xp̄i uirgo dicata amicat;
Sponſa quidem radiat cū uirginitate modeſta; Spe meliore fruens uota tenenda polis;
N& fructus uteris ſterilis dep̄dit honeſtū. Flore pudicitiae mater abunda plac&;
Adquir& cunctis natum quem hab& unū. Progeniem quę ſibi gignit amore dī.
Inde pari morbo deflenda infantia paruę. In lucem ueniens membra n&at trahit;
Mors & origo ſimul miſero ꝓceſſit ab aluo. Extinctam generans mater anhe
lamanū commendato tuo rediit medicata ſepulchro. Qđ de uentre tulit d&umlo recipit;
Dum iac& alter inops uiſu caligine clauſo. Ceus n& miſero lumin elumen erat;
Longa nocte oculos quanto iam menſ p̄mebant. In lucē obſcurus uiuus imago necis;
Uoab; ut medias monuiſti tempr̄ ſomni. Tender& ut uelox ad tua templa gradū;
Mox ueniente die ſed n̄ ſibi forfice preſſa. Enituit Xp̄i uertice tunſus ouis;
Abſtulit hūc criminis nitidus ut haber& ocellos. Et in eraitte cōmunera lucis amat;
Quittitubante gradu tractus p̄uenit ad aulā. Per p̄iduū recubans ante ſepulcra fuit;
Tertia lux rediens nocturnas ſolu& ūbras. & caecus occurrit ſic rediuiua dies. Tinde

limite cedere an fronte tenebrę: Sanguinis unda rigat luminis astra lauat:
Sicca lucerna nouo manente refulsit oliuo. Obtinuitque suum lux peregrina locum:
Quid referam mutis uerbo qui uerba dedisti: Quod grauat ei ettiens qd iuuatōne locas;
Cuncta nec e numero tua me preconia uincunt. Et si non potui uelle fuisse fuit;
Jn tua templa leuauit nimium sigibertus amore; Insistens fuit operi prūptus amore
Tu requiē p̄stare qui templū in culmine duxit; Prege p̄ meritis qui tua tecta dedit;
Hac et pie parua ferens ego fortunatus amore. Auxilium posco da mihi uota p̄cor:

INCIPIT PASSIO MARTYR SERGII ET BACHI

Maximiano tyranno regnante nimio errore genus detinebatur humanū;
Lapidibus namq; et lignis. secundum suas adinuentiones miseri capti
a sumministrabant. et sacrilegas eisdem uictimas immolantes. seipsos ad p̄fanę
sacrificiorum gustum excitatos et abhominabiles inuitabant; Qui autem diis im
molare nolebant. tormentis et pęnis atrocissimis cruciabantur; Erat autem edictum
nimia cōminatione et in foro p̄positum maculabatur; Eodem tempore iussu demo
num carnis humanę detestabili cybo p̄ectora puritatis quodā modo diabolicę
p̄suasione polluebantur; Tenebrosa etenim idolica erroris religio caecis et ua
nis hominib; quasi bona et ueritati conueniens putabatur; Tunc quasi stella
quędam terrestris. Sergius et bacchus circa saluatoris et dn̄i nr̄i ihū xp̄i confes
sionem fidei claro lumine resplendebant; Hi etenim ita nobiles intra palatium et
honorabiles habebantur. ut etiam ab ipso imperatore maximiano. gratia maxima
diligerentur; Ipse uero sergius inter primicerios fuerat scolę gentilium amicus
im peratoris; Tantā enim coram ipso fiduciam habebat. ut a clementer imp̄ et ra
rex quicquid p̄eteret uoluisset; Unde etiam sociūm quendā quem p̄prium beatus
sergius haberet ac familiarem. petit ab imperatore ducem fieri aufraten[illegible]
p̄uintię; Beatus uero bacchus eiusdem et ipse gentilium scolę secundo cerius
fuit; Qui enim xp̄i dilectionem unanimiter possidebant. Non sine ratione
et in secularibus militia inseparabiles habebantur; Hi igitur non affectione
naturę. sed amore fidei copulati. psallebant semp̄ dicentes; Ecce quā bonum
et quā iocundum. habitare fratres in unum; Erant enim optimi d[illegible]
Non solum ad districtione diabolici erroris idonei. sed et ad scripturas sacras
intellegendas diuina inspiratione plenius edocti; Qui etiam cum essent ad
barbarorum interitum bellicosi et certaminib; bellicis uehementer exercitati.
Tunc Nequissimi ac maligni demonis inuidia. Inquosdam inuidia quin
eadem gentiliū scola canus ebantur. ut cum uidissent xp̄i famulos sergiū